Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807; з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200; з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 254. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 5-го ГРУДНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 5, 1980 No. 254. VOL. LXXXVII.

У ТОРОНТО ВІДБУВСЯ VII З'ЇЗД ІНЖЕНЕРІВ

Торонто, Онт. /Інф. Бюро ТУІА/. — У суботу і неділю, 15 і 16-го листопада ц. р., тут в готелі Шератон Центр, відбувся дуже успішний VII Міжкрайовий З'їзд Товариств Українських Інженерів на поселеннях.

З'їзд почався у суботу вранці загально-технічною сесією наукової конференції при численній участі делегатів і гостей з Північної і Південної Америки. В пообідній сесії, яка включала виключно українську тематику, взяв участь також генерал Канадських повітряних сил інж. Йосиф Романів.

У бенкеті, який включав на високому рівні мистецьку програму, взяло участь багато визначних осіб, а між ними Владика Ізидор Борецький, ген. Й. Романів, представник посадника Торонто В. Бойчук, делегат інженерів Венесуелі інж. Федір Якимець, д-р В. Мацьків та багато інших.

З головною промовою на бенкеті виступив ген. Й. Романів, а з коротким словом інж. М. Борецький, голова Організаційного комітету VII-го Міжкрайового З'їзду ТУІ.

Під час бенкету в імені Головної Управи ТУІА інж. М. Борецький вручив спеціяльні нагороди Нюйоркському Відділові ТУІА і Торонтонському Відділові ТУІК, як також особисті нагороди інж. Я. Соколикові і інж. Ю. Гончаренкові.

У неділю, 16-го листопада під час ділових нарад пленарної сесії передискутовано і узгіднено правильник Секретаріяту Товариств Українських Інженерів на поселеннях. Згаданий правильник рішено передати Головним Управам існуючих товариств для ратифікації, після якої Секретаріят Товариств Українських Інженерів повинен стати дійсністю. На цих нарадах також одноголосно затверджено відповідні резолюції.

З'їзд вітали Церковна Ієрархія, численні політичні, громадські, наукові і професійні товариства, як також інж. Юрій Іваник з Аргентини.

Під час З'їзду відкрито дуже імпозантну виставку видань, моделів і взагалі професійних осягів окремих інженерських товариств, як також поодиноких інженерів на поселеннях.

Цілу програму З'їзду і інтерв'ю з редактором „Вістей ТУІ" інж. С. Процюком „Голос Америки" передав в Україну в п'ятницю, 14-го листопада ц. р.

З'їзд вислав телеграму до, Міністерств Закордонних Справ Канадського і Американського урядів як також до Організації Об'єднаних Націй в обороні переслідуваних інженерів у підсовєтській Україні.

Економічні переговори в ОН закінчилися неуспіхом

Ню Йорк, Н. Й. — Довготривалі переговори бльоку господарсько відсталих країн з промисловими країнами на терені ОН закінчилися повним неуспіхом. Відсталі країни ставили щораз більші вимоги, аж поки дійшли до таких, яких індустріяльні країни аж ніяк прийняти не могли. Совєтський Союз і бльок сателітних країн у тих розмовах повної участи не брали.

Розмови відбувалися у рамках Генеральної Асамблеї ОН і, згідно з пляном, мали закінчитися перед 16-им грудня ц. р. Президент Генеральної Асамблеї представник Західньої Німеччини барон Рюдігер фон Вехмар робив усі можливі намагання, офіційно в рамках сесії та поза кулісами, щоб переговори врятувати, одначе, йому не повелося і він заявив: „Хоч я не хочу виголосити похоронної промови над тією справою, але виглядів для її полагодження немає". А представник арабських продуцентів нафтової ропи до того додав: „Між нами є такі фундаментальні розходження, що ми не можемо їх полагодити протягом шести місяців, чи навіть протягом шести років".

Індустріяльні країни були готові в міру своїх можливостей особливо сприяти й усебічно — фінансами, патентами, експертизою тощо — допомагати господарсько відсталим країнам у їхніх намаганнях піднести господарський рівень їхніх країн, перевести найконечнішу індустріялізацію, покращати побутові умови населення. Москва зразу не виявила зацікавлення до цих переговорів і брала у них участь тільки епізодично, а поза кулісами підштовхувала країни Африки й Азії, де вона має чималі впливи, до підвищування вимог з їхнього боку до країн Заходу. Ще донедавна їхні вимоги обмежувалися до трьох пунктів: подвоєння суми дотеперішньої допомоги, створення картелю держав-експортерів сировини, який дбав би про підвищування цін на сирівці, обниження або знесення митних оплат для виробів відсталих країн в імпорті до індустріялізованих. На базі тих вимог відбувалися переговори.

До тих вимог останньо вони додали, і то в категоричній формі, ще дві: перенесення цілого роду комплексів з індустріяльних країн до відсталих і створення такого керівного органу, який був би остаточним децидуючим чинником у переводженні цих заходів. У тому органі мали бути всі країни й мали мати рівний голос. Отже, відсталі країни комплетно здомінували б його та стали б диктувати.

КАРТЕР ЗАТУРБОВАНИЙ СИТУАЦІЄЮ В ПОЛЬЩІ

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер заявив кореспондентам, що Уряд З'єднаних Стейтів Америки спостерігає з великою затурбованістю за розвитком ситуації в Польщі і концентрацією совєтських та сателітних військових частин на совєтсько-польському кордоні, а також на кордоні між Польщею і Східньою Німеччиною.

Речник Білого Дому пізніше додатково інформував, що Вашінгтон все ще не має достовірних підтверджень про приготування совєтської інвазії на Польщу, але натомість можна з достовірністю твердити, що рухи совєтських і сателітніх військ є свого роду тиском на лідерів польської Комуністичної партії і на польський нарід, а посередньо також на ті сили в Польщі, які не перестають ставити вимог до уряду.

Заява Білого Дому була опублікована кілька годин раніше від заяви Політбюра польської Комуністичної партії, у якій Станіслав Каня і його теперішні прибічники закликають польський нарід до припинення протиурядових виступів, а робітничу профспілку „Солідарносьць" до відновлення нормальної праці в підприємствах, бо країні загрожує справжня не тільки економічна, але також політична катастрофа. Заява Політбюра починається словами: „Земляки, захитався баланс нашої країни", а далі говориться про політичну кризу, про труднощі і напруження, про помилковий напрям профспілки „Солідарносьць" і про антисоціялістичну діяльність груп „пов'язаних з антикомуністичними центрами на Заході".

Рівночасно із закликом Політбюра була опублікована інформація польського урядового агентства ПАП про нараду Військової ради, яка являєтся найвищим тілом в міністерстві оборони Польщі, метою якої було обміркувати ситуацію в країні і винести рішення, яке становище до цієї ситуації повинні зайняти польські збройні сили. В Польщі поширились були чутки, що 60 генералів і кілька сотень високих старшин армії вислали листа до Політбюра з пересторогою, що вони інтервенцію військ Варшавського Пакту розглядатимуть, як ворожий напад на Польщу і виступатимуть збройно проти такої інтервенції. Військова Рада повністю погодилася зі становищем Політбюра, що теперішня ситуація в Польщі загрожує політичній стабільності і обороні.

СИНОД УКРАЇНСЬКИХ ЄПИСКОПІВ ЗАСУДЖУЄ МОСКВУ

Рим, Італія. — Як повідомляє міжнародна преса, тут у вівторок, 2-го грудня мав закінчитися Синод українських католицьких єпископів. В Синоді крім усіх єпископів УКЦ брала участь група священиків-знавців різних ділянок доктрини і канонічного права та в характері гостя Префект Конгрегації для Східніх Церков Кардинал Владислав Рубін.

Протягом цілотижневих нарад Синод розглянув цілий ряд важливих справ, намітив розв'язку різних поточних проблем, мав приготовити списки по трьох кандидатів на вакантні пости єпископів, які представлено Папі Іванові Павлові II до номінації та намічено напрямні для недалекого вже відзначення 1000-річчя хрищення Русі-України. Синод теж видав звернення, в якому єпископи зайняли становище до положення в Україні, зокрема до Української Католицької Церкви в Україні.

В зверненні Синод засудив топтання людських прав совєтським режимом та його переслідування віруючих. Синод закликав совєтський режим припинити ті переслідування та пошанувати найосновніші людські права. Як подає „Ню Йорк Таймс" з 4-го грудня ц. р. у своєму зверненні єпископи рішучими словами ствердили, що так званий синод, який скликали й перевели 1946 року органи КҐБ у Львові та який буцімто включив Українську Католицьку Церкву в Російську Православну Церкву та таким чином припинив існування УКЦ в Україні, є протизаконним і недійсним.

„Ню Йорк Таймс" пригадує, що Синод в Римі відбувався в узгідненні з Папою Іваном Павлом II. Після опублікування звернення цього Синоду українських єпископів Ватикан зі свого боку ніяких додаткових коментарів не подав.

Влаштовують „Ялинку" СОУК у Менор коледжі

Дженкінтавн, Па. — У Студійному Осередку Української Культури у Менор коледжі влаштовують ялинку, що буде прибрана ручноробленими і мальованими прикрасами. Цьогорічна ялинка з особливою прикрасою для кожного закладника присвячена Михайлові Метрінкові і його друзям американцям, довгов'язненим в Ірані.

Прикраси малює мисткиня Менору Софія Лада і її приятелька Христина Швед, пристусовуючи традиційні мотиви до сучасних взорів. Виготовляють їх теж студентки, члени Українського Культурного Клюбу. Цю особливу виставку доповнять скульптури мисткині Слави Геруляк — „Колядники".

Ялинку можна оглянути від суботи, 6-го грудня, до четверга, 18-го грудня включно, в годинах: субота — від 10-ої до 3-ої по полудні; у вівторок і четвер — від 9:30 до 2:30 по полудні.

У крамниці Музейної Збірки Осередку можна купити святочні подарунки та прикраси на ялинку.

В суботу, 6-го грудня, від 9:30 вранці до 12:30 по полудні СОУК влаштовує майстерню прикрас на ялинку. Вступ — 5 дол., що включає інструкції; кошти матеріялу і відвідини виставки в Осередку. За інформаціями слід звертатися телефонічно: 885 — 2360, або прийти до Менор коледжу в суботу, 6-го грудня, в 9:30 год. ранку.

СВЯТО МИКОЛАЯ І РІЗДВЯНИЙ БАЗАР

Ню Йорк, Н. Й. — В суботу, 20-го грудня ц. р., св. Миколай відвідає новацтво Пластової Станиці Ню Йорк о год. 2:30 по полудні у великій залі Пластового Дому при 144 2-га авеню. Новацтво вітатиме св. Миколая сценкою, „Ніч Святого Миколая".

Небесна канцелярія буде відкрита від 10-ої рано.

У неділю, 21-го грудня, від год. 10-ої рано до 2:30 по полудні у цьому ж приміщенні пластунки станиці Ню Йорку влаштовують „Різдвяний базар" з традиційними ручної роботи прикрасами, печивом та іншими речами.

В Ню Йорку помер св. п. інж. Іван Жуковський

Ню Йорк, Н. Й. — В четвер, 4-го грудня 1980 року, тут у ранніх годинах помер на 80-му році життя св. п. уродженець Буковини професор інженер і архітект Іван Е. Жуковський.

Покійний в Україні був головою українських інженерів і техніків та Союзу архітектів, генеральним секретарем Української Національної Партії, батьком Українського Академічного Товариства „Чорноморе" в Чернівцях, диригентом чоловічого хору та мистецьким керівником українського професійного театру. В Празі був членом-основником українсько-чеського комітету для роздачі стипендій українським студентам, а в Америці, головою Центрального Об'єднання Буковинців в ЗСА, професором Українського Технічного Інституту в Ню Йорку, головою хору „Думка" та диригентом жіночого хору „Думка", головою Українського Літературно-Мистецького Клюбу, членом - кореспондентом УВАН і членом НТШ, автором трьох українсько-німецьких словників та проєктантом українських церков.

Парастас в п'ятницю о год. 7:30 в похоронному заведенні Петра Яреми, а похорон в суботу. Служба Божа у церкві-пам'ятнику в Бавнд Бруку о год. 10-ій, а потім на цвинтар.

ВИСТАВКА СЛАВИ ҐЕРУЛЯК

Ню Йорк, Н. Й. — В неділю, 7-го грудня ц. р., о год. 1-ій по полудні у Ґалерії „Маяна" при 21 Схід 7-ма вулиця відбудеться відкриття виставки кераміки мисткині Слави Ґеруляк, яка триватиме до 21-го грудня включно. Ґалерія відкрита: від понеділка до п'ятниці від год. 5-8 вечора, суботи й неділі від 11-2 по полудні. Оглядати можна також за телефонічним домовленням — тел. (212) 477-2714.

У світі

ЧИСЛЕННІ АРЕШТИ, ЯКІ ПРОВЕЛА Й ДАЛІ проводить італійська поліція серед лівих терористичних організацій, в першу чергу серед Червоних Бригад, не припинили кривавих актів. У Римі терористи вбили головного лікаря центральної в'язниці в Римі, д-ра Джюзеппе Фурчі. Речник Червоних Бригад з Міляно, якась жінка, телефонічно повідомила пресу, що вони замордували д-ра Фурчі й за це перебирають повну відповідальність. Безглуздість і жорстокість Червоних Бригад та нездібність поліційних чинників дати собі раду з ними й захистити населення перед неперебірчивими вбивствами невинних людей викликує негодування італійців проти поліції та проти італійського уряду.

ВАШІНҐТОН І АНКАРА ПІДПИСАЛИ ДОГОВІР про переміщування в'язнів між тими обидвома країнами. Американський уряд був під зростаючим натиском родин і публічної опінії, яка домагалася повернення американських в'язнів з турецьких тюрем, де вони перебувають у дуже важких умовах. Ці в'язні засуджені за спроби нелегально перевозити опіюм і різні наркотики. В Туреччині закон передбачує за це суворі кари включно з смертними присудами. Засуджені на перебування в тюрмі, звичайно на десять і більше років, якщо їх приловлено на гарячому вчинку контрабанди наркотиками, відбувають цілу свою кару у важких умовах тяжкої тюрьми, на яку вони засуджені. Так само немає виглядів на амнестію, передчасне подарування кари тощо. Завдяки суворій справедливості в Туреччині, де вирощують рослини, з яких продукують опіюм і інші наркотики, держава може переводити з успіхом боротьбу зі злочинцями. З першим січня 1981 року, коли договір уходить в силу, в'язні-американці прибуватимуть до ЗСА відбувати свої кари в тюрмі.

КОМАНДИР СОВЄТСЬКИХ ВІЙСЬК У СХІДНІЙ Німеччині ген. Євґеній Івановскій проголосив німецько-польську границю „забороненою військовою зоною". Час тривання того стану буде протягом десяти днів аж до 9-го грудня. Наслідком того проголошення будуть різні обмеження для подорожніх зі західніх країн, а військовим аташе західніх держав і службовикам амбасад заборонений доступ до неї. Заборона обіймає довжину цілої польсько-німецької границі, а ширина забороненої зони є коло 50 кілометрів.

ДЕРЖАВИ ЕВРОПЕЙСЬКОГО СПІЛЬНОГО Ринку на своїй конференції, яка відбулася у Люксембурзі, перестерегли Совєтський Союз перед збройною інтервенцією у Польщі. Познаки підготови до такої інтервенції множаться, а комуністичні керівники держав — совєтських сателітів домагаються від Москви також інтервенції, бо бояться за свої урядові пости. Населення всіх сателітних країн щораз більше негодує проти неполадків і господарських нестач, що їх викликує комуністична система і розкрадання публічного добра комуністичними достойниками. Конференція держав спільного ринку звернулася також до конференції сигнаторів кінцевих Гельсінкських угод, яка саме тепер відбувається в Мадриді, зі закликом, щоб держави учасники Мадридської конференції самі дотримувалися принципу невтручання у внутрішні справи других держав та впливали на інших, щоб вони поступали так само.

МЕТУШНЯ СЕРЕД СОВЄТСЬКИХ САТЕЛІТІВ в Европі з приводу подій у Польщі вказує на їхню внутрішню непевність. Навіть румунські комуністи, які буцімто почуваються твердо у своєму сідлі, почали в пресі кампанії проти поляків. Міністер закордонних справ комуністичної Румунії Стефан Андреї несподівано відлетів до Москви. Важливість його перебування в Москві вказує факт, що першою урядовою особою, з якою він мав довшу зустріч, був Леонід Брежнєв. Прибуття міністра Андреї до Москви мало місце в особливій обстановці. Він прибув після передруку в московській „Правді" статті з чеського „Руде Право", у якій чехи не лише порівняли теперішні події в Польщі зі своєю „Празькою весною", але й вказували на совєтську інтервенцію, як на єдиний вихід з такої ситуації.

В Америці

СЕНАТОР ГОВАРД БЕЙКЕР, РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ з Теннесі, був одноголосно обраний республіканськими сенаторами лідером республіканської більшости в Сенаті. Бейкер у своїй короткій промові заповів, що він старатиметься перетворити Сенат у поважну законодавчу інституцію, а не, як було в минулому, у „гурт бюрократів", які „без застанови схвалювали тисячі різних пропозицій чи додатків до законів". Ця заввага була потрактована деякими сенаторами, як посередня атака на дотеперішнього лідера демократичної більшости сен. Роберта Бирда із Західньої Вірджінії.

ПІДНЕСЕННЯ ВІДСОТКОВОЇ СТОПИ У БАГАТЬОХ найбільших банках навіть для найліпших клієнтів до 18,5 викликало чимале заклопотання серед господарських кіл. Господарське пожвавлення, яке було помітне останніми місяцями, може бути стримане високою відсотковою стопою. Особливо відіб'ється вона на будівельному промислі. Та найгірше, що господарські експерти передбачують дальший зріст відсоткової стопи і то в недалекому часі та висловлюють побоювання, що цим разом вона може надовше залишитися на тій висоті. Секретар скарбу Вілліям Міллер висловив побоювання, що відсоткова стопа до того часу буде високою, доки банки не будуть переконані в можливостях припинити, або принаймні змнешити інфляцію.

КОЛИШНІЙ ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР САЙРУС Венс заявив у вівторок, 2-го грудня ц.р., що було б великою помилкою коли б Роналд Реґен, перебравши президентуру в січні 1981 року, захотів цілковито міняти договір про обмеження стратегічної нуклеарної зброї (САЛТ II), підписаний президентом Джіммі Картером і Леонідом Брежнєвим у Відні. Венс думає, що до цього договору можна внести тільки незначні „косметичні" поправки. Венс, який зрезиґнував зі свого становища в квітні ц. р. у зв'язку з його непогодженням з тактикою Уряду щодо звільнення американських закладників в Ірані суґерованою дорадником президента у справах крайової безпеки Збіґнєвом Бжезінским, був великим прихильником ратифікації американсько-совєтського договору, навіть після совєтської інвазії на Афганістан.

ЗГІДНО З ІНФОРМАЦІЯМИ ПРОВІДНИХ республіканців, Роналд Реґен вже рішився на обсаду чотирьох важливих місць в його кабінеті, а саме: ген. Александра Гейґа, колишнього головнокомандуючого військами НАТО в Европі, він пропонуватиме на становище державного секретаря, Каспара В. Вайнберґера, довголітнього дорадника Реґена, на секретаря Департаменту оборони, Волтера Б. Рістона на секретаря скарбу і Вілліяма Ф. Сміта, приятеля і приватного адвоката Реґена, на генерального прокуратора. Не зважаючи на те, що усі чотири уважалися в політичних кругах консерватистами, вони в останньому часі дещо змінили свій політичний напрям і тепер уважаються поміркованими республіканцями.

ДЕЯКІ АМЕРИКАНЦІ, А ТАКОЖ РОБІТНИЧІ профспілки почали бойкотувати ті компанії, які імпортують до ЗСА закордонні автомобілі. В Детройті, наприклад, дійшло аж до таких курйозів, що робітникам, які працюють у фабриках Форда, Дженерал Моторс і Крайслера, заборонено паркувати свої авта на юнійних площадках, якщо вони закордонного виробу. З цього приводу дійшло до суперечок між робітниками і керівниками паркувальних площ, бо, як заявив один з робітників, „тут Америка, а не Совєтський Союз, і мені ніхто не наказуватиме якої марки автомобілем я маю їздити". Не зважаючи на протести і формальне членство у профспілці, робітникам покищо не дозволено користуватися паркувальними площадками. Кампанія проти закупу закордонних автомобілів ведеться також у оголошеннях на телевізії і в пресі.

Відзначать 75-ліття КОУАО

Ню Йорк, Н. Й. — Громада Метрополітального Ню Йорку відзначатиме в суботу, 20-го грудня ц. р., 75-ліття Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Відділу УККА, ювілейним бенкетом в залі Академії св. Юра при 215 Схід 6-та вулиця о год. 4-ій по полудні.

Ювілейний бенкет відкриє теперішній голова КОУАО інж. Михайло Шпонтак, а святочне слово виголосить почесний голова Відділу адв. Микола Гаврилко, бенкетом керуватиме ред. Володимир Левенець. У програмі бенкету, який матиме ділову і мистецьку частини, передбачено ще надання грамот признання колишнім головам КОУАО, привіти тощо. У мистецькій частині візьмуть участь найкращі одиниці на сході ЗСА — хори: „Думка", „Жайворонки", „Молода Думка", „Школа кобзарського мистецтва", Український Музичний Інститут, Ансамбль танцюристів з Асторії, Студія Мистецького Слова Лідії Крушельницької і солістка Лариса Маґун-Гурин. Вступ на бенкет 12 долярів від особи; зголошуватися можна у членів КОУАО на числа телефонів: (212) 477-0046, або 545-6671 до 12-го грудня.

З нагоди ювілейних святкувань заходами Управи Об'єднаного Комітету, появиться пропам'ятна книжка, у якій будуть відмічені важливіші події з життя великої української громади в Ню Йорку, а також особи, які своєю безкорисною працею спричинились до успішної діяльности цієї об'єднуючої суспільно-громадської установи, яка, не зважаючи на зміни структури у суспільно-громадському і політичному житті українських поселенців у З'єднаних Стейтах Америки, головно коли до цієї країни прибуло більше число українських політичних еміґрантів після Другої світової війни, була і залишилася об'єднуючим осередком та ініціятором багатьох внутрішньо українських та зовнішньо-політичних імпрез спрямованих в користь боротьби українського народу за свою самостійність.

З огляду на важливість ювілейного відзначення 75-ліття КОУАО, Управа надіється, що українська громада, доцінюючи працю Комітету в минулому і тепер, візьме масову участь у бенкеті, щоб не тільки спільно вшанувати піонерів громадського життя, але також заохотити теперішніх працівників до посиленої праці.

Туреччина обмежує дипломатичні зв'язки з Ізраїлем

Анкара, Туреччина. — Військовий режим у Туреччині зміцнює свої зв'язки з ісламськими країнами, обмежуючи в той сам час свої дипломатичні контакти з Ізраїлем аж до можливого повного зірвання в недалекому часі.

Безпосереднім поштовхом до того була вимога уряду Савдійської Арабії, який у заміну за це погодився забезпечити Туреччині потрібну скількість нафтової ропи. Туреччина отримувала ропу передтим з Іраку, але у наслідок іракско-іранської війни ті достави відпали.

Військова хунта в Туреччині, яка перебрала владу 12-го вересня, сконцентрувала всі свої сили на двох відтинках внутрішньої політики: ліквідації тероризму та господарській відбудові країни. Для осягнення першої цілі уряд перевів і далі переводить арешти злочинних елементів та передає їх судові. Для осягнення другої цілі йому потрібно відповідних засобів енергії. Власне брак тієї Туреччина почала щораз болючіше відчувати. В цій справі міністер закордонних справ Туреччини Ільтер Туркмен відбув поїздку в листопаді до Савдійської Арабії. Уряд Савдійської Арабії зобов'язався задоволити все запотребування Туреччини на нафтову ропу, але вимагав охолодження дипломатичних відносин з Ізраїлем.

У СПРАВІ РІЗДВЯНОСВЯТОЧНИХ МАТЕРІЯЛІВ

Матеріяли до Різдвяносвяточних чисел „Свободи" редакційного порядку, як теж святочні побажання і оголошення, редакція і адміністрація „Свободи" прийматимуть тільки до 10-го грудня 1980 року (до числа за новим календарем), та до 20-го грудня 1980 року (до числа за старим календарем). Всіх читачів проситься додержуватися цих реченців. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В Европі після виборів

В Европі після американських виборів почалися нові плянування та перегляд можливостей серед американських союзників. І хоча вибір Регена европейські союзники Америки сприйняли з певним вдоволенням сподіваючись що американська закордонна політика змінить свій зиґзакуватий хід, все ж таки існує непевність щодо нового курсу Роналда Регена.

На ділі, Америка, яку вона не провадила б закордонну політику, має неабиякі труднощі, щоб вдоволити своїх европейських союзників, великих і малих. Різниці в опінії між Америкою і Західньою Европою різко виявилися під час совєтської інвазії Афганістану.

Політика детанту має одне значення для ЗСА, а цілком інше для американських союзників в Европі: для Вашінґтону політика детанту є певного роду засобом для відтягнення Москви від її авантюрничих потягнень поза межами СССР. Для Европи, політика детанту має куди більш істотне значення, як також европейці мають багато більше користей — економічно, соціяльно, політично і мілітарно з політики детанту як в холодній війні, а з цим вони є прихильниками якнайліпших стосунків між ЗСА і СССР. І хоча вони часто критикують Америку, якщо вона надто зближається до Москви; вони рівнож негодують Америкою,якщо вона піднесе голос на Москву, або йде „задалеко" в протисовєтській політиці.

Під сучасну пору, совєтська зухвалість у закордонній політиці об'єднала західніх союзників Америки на конференції в Мадриді відносно примінень Гельсінкських угод. Одначе, годі сподіватися, що Москва далі робитиме тактичні помилки у своїй закордонній політиці. Росіяни вже почали нову пропаганду відносно роззброєння, яка доволі атрактивна для американських союзників.

Франція дуже часто говорить про потребу „сильнішого европейського голосу у світовій політиці", і тому якого б роду політику відносно СССР Вашінґтон не провадив, Франція завжди буде дійсним або потенціяльним противником американської політики. Німеччина часто знаходить спільну мову з Францією, хоч нововибраний канцлер Гельмут Шмідт знає добре, що в остаточній аналізі Німеччина може розраховувати тільки на дійсну економічну і політичну силу Америки.

Покищо, західні союзники Америки чекають на створення нового американського Уряду Регена, від якого сподіваються більш стабільної політики від тієї, що її провадив президент Картер.

Хоча проблема безпеки Західньої Европи є і далі її центральною справою, то европейці у розв'язці своїх економічних проблем бачать запоруку своєї політичної і мілітарної безпеки.

Так чи інакше, Европа вичікує на прояви нової політичної лінії Регена, від якої залежатиме наскільки Західня Европа стане більш ефективним союзником Америки проти Совєтського Союзу.

Володимир Левенець

БОЯТЬСЯ АМЕРИКАНСЬКИХ „АМАЗОНОК"

Київська „Радянська Україна" помістила у числі з 19-го жовтня ц.р. довшу статтю А. Даленка під заголовком „Навіщо Пентагону амазонок?" у якій совєтський автор, він очевидно не єдиний, бо до цієї теми висловлювались вже також інші совєтські пропагандисти, намагається піддати гострій критиці військову політику Уряду З'єднаних Стейтів Америки, яка виникла на тлі обговорення в американській пресі питання про право жінок і їхньої евентуальної участи у військових регулярних частинах ЗСА. До цієї теми зрештою висловлювалися численні американські видання, але совєтський автор вибрав собі журнал „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" і, покликаючись на опубліковані в ньому матеріяли та статистичні дані, робить свій, зовсім неправильний, а то й фальшивий висновок. Він, наприклад каже, що є мовляв у деяких військових кругах тенденція „втягати в армійські частини жінок і тим самим, відірвавши їх від домашнього вогнища, кинути опісля ті частини за тридев'ять земель у пустелі поблизу Перської затоки, чи в джунглі Латинської Америки". Він навіть запитує „чому так раптом З'єднаним Стейтам Америки захотілось у своїх армійських частинах 'амазонок', так немов би війна вже була на овиді".

Брак доброї волі

Якщо б А. Даленко, чи відповідальні за видання особи були завдали собі труд і основно перестудіювали справу „влучення" жінок у збройні сили ЗСА, їм напевно було б соромно, якщо в них взагалі є сором, виходити перед народ з такими в сотні разів перекрученими „фактами" і закидами, які не тільки не відповідають правді, але також свідчать про злонамереність у совєтській зовнішній пропаганді. Кожному бо відоме наставлення офіційних чинників ЗСА — Уряду і Пентагону до справи набору жінок і включення їх в реґулярні бойові частини американської армії. Президент Джіммі Картер, обидві палати Конгресу і численні приватні впливові особи в ЗСА, якщо й погоджувались на реєстрацію жінок до військової служби, то тільки з тактично-політичних міркувань, щоб бува не нарушити амбіції сильного жіночого руху, який вже віддавна змагається за повну рівноправність в усіх ділянках життя, а не тому, що Урядові ЗСА чи Пентагонові потрібні були „амазонки" для поборювання совєтських впливів в Африці, Азії, арабських країнах чи деінде.

Однак совєтський пропагандист твердить зовсім навпаки, що в ЗСА всі знаходяться в стадії „очманіння", бо, мовляв, „військовому відомству ЗСА вже не досить —крилатих ракет' і 'першінгів', які воно (відомство) намірилось розташувати в Західній Европі. Ні, американська військово-морська армада незмінно з'являється всюди де пахне кров'ю і нафтою. Не досить нових видів —чумної' зброї, розроблюваної в надсекретних лабораторіях". Для поширення цієї нової американської стратегії потрібно Пентаґонові, згідно з думкою А. Даленка, „перетворити американок у войовничих амазонок".

Як страшенно помиляється і примітивізує свої „арґументи" Даленко. Це ж кожному відомо, хто хоч трішки цікавиться цією проблематикою. Відомо також що Західня Европа набагато слабше озброєна, як СССР і його сателіти, що совєтського виробу „першінги" типу СС-20 вже давно розміщенні на кордонах і у під'їздах до західньоевропейських країн, що СССР зосередив там біля 40,000 танків та велетенську кількість іншої конвенційної й атомової зброї з новочасними протилетунськими ракетами включно, що пляни Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) є переважно оборонні, а совєтські навпаки — наступальні, що совєтська воєнно-морська армада знаходиться у переважаючій кількості на всіх досліВно морях, що біля 100,000 -на совєтська армія окупувала безборонний Афганістан і стала твердим чоботом не тільки на кордонах Пакістану і Ірану, але також великої Індії, що СССР вже не тільки продукує, але й вживає „чумну" зброю

На жаль, про ці справи не пише ані совєтська преса, ані загаданий нами автор і ніхто їх не з'ясовує у совєтських фахових журналах, як це роблять західні видавництва, очевидно, зі шкодою для себе.

Користуються брехнею

Даленко у вже згаданій статті підіймає біля головної ще й побічну проблему з якою нібито ЗСА не можуть дати собі ради. Він каже, що жінки становлять половину безробітних в Америці і „це здається єдина сфера в цивільній області, де американки справді користуються рівноправністю". Очевидно, коли Даленко думає про совєтську „рівноправність", де жінки працюють на тяжких будівельних роботах, замітають примітивними мітлами вулиці, прокладають залізниці, видобувають вугілля й інші мінерали у численних копальнях без відповідних кліматичних умовин тощо, то він може й дещо зближений, але тільки зближений до правдивої дійсности в ЗСА, але коли думаєш про відповідні для жінок роботи, які ані не принижують жіночої чести і не виснажують їх фізично та не деґрадують жінки з її жіночости і не кривдять їх матеріяльно, — то совєтська пропаганда, а разом з нею А. Даленко, таки брешуть, як кажуть у нашому народі.

Немає тут потреби покликатись Даленкові на американського соціолога Нору С. Кінзер, яка, згідно з твердженням газети, відкидає думку про „неаґресивність жінок", бо жінки, мовляв достатньо аґресивні, щоб служити в армії і немає потреби висувати ще додаткову брехню, що Пентаґон, чи як він каже, „вербувальники пентагону", користуються цим, „безробіттям" і вербують жінок до військової служби ЗСА, бо якраз Пентагон був першим, що противився суґестії масового набору жінок до війська, а тим більше включення їх в реґулярні бойові частини.

Ми не збираємося твердити, що совєтській пропаганді не можна зводити ідеологічних боїв з „буржуазними країнами" і системами, але така пропаганда не може виходити поза межі правди і переходити у сферу надуманої брехні. Але хіба хтонебудь дивуватиметься цій особливій тактиці совєтських пропагандистів? Це ж лежить у їхній системі діялектики забріханости, яка сприяє поширенню неправди.

Лука Луців

Про нові видання

„Святослав Караванський. Сутичка з тайфуном. Збірка поезій. Об'єднання Українських Письменників „Слово. Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка. Ню Йорк — Балтимор — Торонто. 1980, ст.188. Обгортка роботи Яреми Гарабача.

Читаємо ці поезії Святослава Караванського, які він писав в тюрмах на засланні і думаємо про те, як довго вільний світ дозволяє на те, щоб комуністична Росія могла так знущатися над своїми громадянами за те тільки, що вони бажають волі для свого народу. Всі ці поезії написані в тюрмах, на засланні, і побачили світ аж тепер у вільному світі, хоч автор їх писав десятки років тому — найдавніша поезія написана 1953 року.

Поет народився 1920 року, і вже в 1945 році був заарештований і засуджений на 25 років. Коли він відбув половину кари, його звільнили. Та Караванський і по звільненні жив як українець і виступав в обороні свого поневоленого народу і тоді генеральний прокурор СССР Р. Руденко „помітив" в листопаді 1965 року, що в грудні 1960 року Караванського було „помилково" звільнено і наказав його поновно арештувати! Щось таке можливе тільки в совєтській тюрмі народів, бо вільний світ цього не може зробити, але вільний світ мовчить на таке правосуддя в „найбільше поступовій" Росії і торгує з нею, чекаючи на те, щоб здійснилися слова Леніна, який казав, що капіталіст продасть навіть той шнур, на якому його колись повісять комуністи...

Думці, душі не давайте
спокою!
Юністю дихайте!
Вабте весною!
Будьте зі мною!.

Стоячи перед портретом Байрона, поет дивується:

Де взяв ти хист, що так
чарує слух;
І рис людських такий
чіткий акорд?
Це волі Дух, дарма, що
був ти лорд,
Послав тобі, як кращому
між слуг.

Ось ця поезія В. Караванського може викликати застереження у теологів, бо поет підкреслює ту правду, що віра без діл є мертва. Колись хрестоносці билися в обороні християнської віри, а не тільки молилися.

Діла творіть! Ділами
славте Бога!
Бо Він не плач, не стогони.
Він — битва,
Він в терняку прокладена
дорога!
Брехні і фалшу Він не
визнає
І не боронить того, хто
гниє!
Бог є!
Він — смерть за правду,
Він любов до брата.
Він учить нас ненавидіти
ката,
І там, де джерелом
натхнення б'є,
Де мужній раб на деспота
встає,
Бог є!

Читач може здивуватися, що я навів стільки цитат з поезій Караванського, але він-читач із цих віршів пізнає, що подавання змісту цих поезій не вистачало б на

(Закінчення на стор. 4)

ТРУДО ПРО КАНАДСЬКО-СОВЄТСЬКІ ВІДНОСИНИ

(В.Д.). — Як відомо, П'єр Трудо, поновний прем'єр-міністер Канади, у своїй політичній кар'єрі мав доволі оригінальний підхід до СССР і канадсько-совєтських відносин.

Кілька тижнів тому на пресовій конференції в Оттаві, Онт., Трудо одверто сказав, що до кінця 1979 року Кремль систематично інформовано про тайні конференції західніх союзників на основі совєтсько-канадського „Протоколу Приязні", підписаного в 1971 році між СССР і Канадою. Згідно з тим договором, Совєтський Союз мав повідомляти про його переговори з французами, британцями чи китайцями.

Про ці справи пише кореспондент, Любор Дж. Зінк, який говорив із Трудом на згаданій конференції з пресою. Запитаний, чи такі виміни з СССР далі продовжуються, Трудо відповів, що тепер немає таких вимін. Конкретно, він сказав таке:

„Ситуація є тепер така, що після інвазії Афганістану не було відвідин представників високої ранги. Не було також виміни інформацій, які мали б місце згідно з тими протоколами, і згідно якими — якщо совєтські представники зустрічалися із французами, британцями чи китайцями — мали нас повідомляти в куртуазійному порядку... Ми також мали поступати так, як, наприклад, це було зі мною, коли я відвідував ЗСА чи зустрічався з лідерами чужих держав, тобто ми повинні б були повідомляти совєтського амбасадора про наші дискусії. Це ми робили, щоб інформувати про наші взаємовідносини. Сьогодні того немає..."

У дальшому, прем'єр-міністер Трудо заявив, що незабаром державний секретар зовнішніх справ подасть перегляд закордонної політики перед кабінетом, головно після афганського положення, відносно того, „які мають бути наші відносини із Совєтським Союзом і в якому напрямі вони повинні йти, і тому подібне..."

І коли кореспондент Зінк запитав чи Канада піде шляхом Китаю та зірве „Протокол Приязні" так, як Китай зірвав свій „Договір Приязні" зі Совєтським Союзом, Трудо відповів:

„Ми не є аж такі завзяті і непримиримі антисовєти, як, наприклад, китайці. Мені відомо, що є дуже мало країн, щоб мали того роду непримиримість (до СССР) Треба знати, що навіть після інвазії Афганістану, вже дуже швидко, бож минулої весни, президент Франції, канцлер Німеччини, міністри закордонних справ кількох скандинавських країн і багато інших (включно з американцями), далі зустрічалися із совєтськими лідерами... Вони так, як і Канада щодо зірвання стосунків із СССР, не дотримуються надто строгих норм, а ми знову не застосовуємо того роду строгої тактики — як китайці..."

Не конечно бути аж спеціялістом у справі значення „взаємовідносин із Совєтським Союзом", щоб зрозуміти, чому велика більшість державних мужів світу, не може тепер і не могла колись зрозуміти дивний курс політики Трудо щодо СССР.

„'КОЛОМИЙКА' З КОЛОМИЇ"

Поглянувши на заголовок репортажу — „'Коломийка' з Коломиї" — людина ледь що не прослезиться, бож тут напевно мова про рідну Коломию і гуцульську „коломийку".

Та даремно шукати за „рідністю" у совєтській пресі. „Радянська Україна" інформує про ансамбль лавреата всесоюзного фестивалю, який до цього часу „порадував" публіку, відзначаючи за „традицією" усі „урочисті дати". Останній програмовий „шедевр" цього ансамблю — композиція — „У Карпатах дзвонить Жовтень". Отже, на жаль, цей ансамбль зовсім не „рідний", а для чергового камуфляжу, зодягнена у гуцульську ношу совєтська машкара.

Максим Булька

Одружіння з двома казанами

Моєму друзяці, Микиті Коновці вже час було б унуків колисати, а він ще й досі бовтається парубком.

— Микито-голубе, чому ти не женишся?..

— Ти, не повіриш, але за щоденною працею і громадськими обов'язками не залишилося часу на такі справи, як одружіння.

— Микито, та ж воно таке просте й звичайнісіньке і на це не треба, аж хто знає, якої витрати часу. Поїдеш декілька разів на Союзівку, і там зустрінеш не лишень кандидатку на жінку, але й усіх „Міс України", яких там вибирають щороку із нашого жіночого квіття...

— Микита підвів брови, кивнув головою — та, ніби воно й правда...

— Та теж і треба тобі, Микито, до когось слово промовити. Ну й теплу страву зготовити.

— З теплою стравою,то воно найменша турбота. Та, Максиме, подивися на оці два, півтори ґальонові казани. У вихідний день,то я в одному варю наш полтавський борщ, а в другому назавиваю голубців із м'ясом, поставлю у холодильник і потім тільки те й роблю, що навідуюся ввесь тиждень до них. Набираю потрохи, підгріваю...

Глипнув я на ці „запорізькі міри казани" і повірте, що мені, чомусь жаль стало Микити. Бож він, сердега, самітник, відколи приїхав на Вільну Землю Вашінгтона, уже 35 років перемолочує ці саміські голубці і борщисько...

— Микито, чергового „вікенду" їдемо у двійку на Союзівку. І без жінки для тебе не вертаємося назад до дому.

— А яким робом ти її там знайдеш?

— Там відбуватиметься з'їзд одної із областей нашої Галицької Землі і я маю на приміті для тебе Дусю Піддойну. Побачиш її, то „пальці оближеш"! Двічі повдовіла, живе аж у двох домах, самісінька одна. Кружляють слухи, що вона дещо й заощадила на „всякий випадок". Дітей у Дусі не має. Отож все це буде спільне і ваше. Точніше твоє,коли тобі Боже, сохрани,довелося би овдовіти.

(Закінчення на стор. 4)

Іван Флис
головний предсідник УНС

БЕЗСЛАВНИЙ XIII КОНҐРЕС

(III)

(8)

У попередніх частинах цього звіту я описав деякі події, які попередили XIII Конгрес та які, як виглядало, зокрема вирізнювали УНСоюз для наступу на його упривілейоване становище в структурі УККА. УНСоюз мав двох своїх головних екзекутивних урядовців в Екзекутиві УККА, один з яких брав участь у ротаційній системі на пості екзекутивного віцепрезидента, а другий, Уляна Дячук, була скарбником, яку то функцію вона сповняла найбільш успішно протягом багатьох років. Багато разів вона залишала канцелярію УНСоюзу, щоб ладнати фінансові справи УККА. Цього від неї очікувано. У потребі вона жертвувала вечори та суботи і неділі, щоб приготовляти відповідні аналізи і звіти та брати участь у засіданнях усіх керівних органів УККА. Але на Конгресі вона не говорила про свою жертвенність у вкладі в загальні зусилля.

УНСоюз, завдяки кількості свого членства, своїм фінансовим ресурсам та впливові на публічну опінію через свої офіціяльні органи „Свободу" і „Український Тижневик", займав найпоказнішу і найважливішу позицію в Екзекутиві УККА. В 1976 році тодішній головний предсідник Йосип Лисогір погодився поділитись виконуванням обов'язків екзекутивного віцепрезидента УККА з трьома іншими українськими братськими союзами, з чого і виникла відома „ротаційна система", в якій предсідник кожного із Союзів виконував обов'язки екзекутивного віцепрезидента УККА протягом одного року між Конґресами. Раніше, від якого 1962 року до 1976, цей пост екзекутивного віцепрезидента в Екзекутиві УККА займав безперервно предсідник УНСоюзу.

Часописи УНСоюзу є найбільш поширеними у вільному світі американсько-українськими газетами і вони мають найбільше довір'я, і УККомітетові дуже їх потрібно, щоб інформувати українсько-американську публіку про свої активності, свої засідання і головно про свої щорічні кампанії збірки Народного Фонду. Законні власті УККА здають собі справу з факту, що без УНС і його часописів їхні успіхи були б здесятковані.

Але вернімся до Конгресу.

Субота, другий день Конгресу, була відносно спокійна. Того дня не було пленарних сесій і більшу частину дня тяжко працювали поодинокі комісії. Вони мали скласти свої звіти в неділю, в останньому дні XIII Конгресу. Як виявилося, ті, що в неділю по полудні вийшли із залі нарад, ніколи не почули звітів поодиноких комісій.

Номінаційна комісія також відбувала свої засідання. Нашим предсідником в тій комісії був наш головний секретар Володимир Сохан. Немає людини краще від нього поінформованої про пульс життя наших громад. Він вичерпно інформував нашу делеґацію УНСоюзу про перебіг нарад Номінаційної комісії. Були в комісії деякі рішучі особи, що спротивлялись радикальним змінам, пропонованим представниками УВФронту. Це Сохан, Стерчо, Калинович, Чаповський та інші. Вони обстоювали своє становище, але намарно. Пан Футала,який був назначений на предсідника Номінаційної комісії, за кожним разом як він програвав у дискусії, заряджував голосування. Вислід ніколи не змінявся, завжди було 9 голосів проти 7 в користь Визвольного Фронту, при двох здержаних. Власне на цих двох, що завжди здержувались, ми покладали великі надії.

Із звітів, одержаних від інших членів комісії, знаємо, що Володимир Сохан виконав добру роботу для УНСоюзу. Йому закидали, що він забагато говорить. Але той,хто цей закид видвигав, сам відомий балакун.

Володимир Сохан був постійно у зв'язку зі мною та іншими членами делеґації УНСоюзу. Ми зі Соханом вдержували також постійний контакт з Іваном Олексином та його співделеґатами з Українського Братського Союзу. Навряд чи буде коли тісніша співпраця від тієї, яка існувала між Українським Народним і Українським Братським Союзами на цьому XIII Конґресі. Йшлось бо про нашу спільну долю та про долю цілої нашої українсько-американської громади. Ми знали до чого йде, але все ще „без надії сподівались", що здоровий глузд візьме верх. На жаль, наші надії були даремні.

Але дозвольте ще згадати про один випадок, який трапився перед і під час конґресового Ювілейного Бенкету в суботу ввечорі. Ці бенкети належать звичайно до найбільш показових товариських подій в нашій українсько-американській громаді. Виглядало, що яких 900 до 1,000 осіб появилось на цій імпрезі у своїх вечірніх одягах.

Делеґати УНСоюзу, які репрезентували поодинокі наші Відділи (коло 38) та Головну Канцелярію (приблизно 10), мали коктейлеве прийняття для всіх союзовців.Замість яких 50-60 осіб, яких ми сподівались на прийнятті появились неочікувано 150 осіб.Не зважаючи на це,ми були раді з того, що прийшло стільки людей. Був чудовий настрій. Ніхто не пробував впливати на делеґатів наших Відділів УНС, щоб вони так чи інакше голосували. Кожний з наших Відділів є автономною установою їх делеґати голосують так, як їм підказує їхнє сумління.

Але, повернімось до мого випадку. Як тільки я ввійшов до залі, де відбувалося коктейлеве прийняття перед бенкетом, до мене негайно підійшла Юлія Добрянська та сказала мені, що Лев хотів би, щоб я на бенкеті прочитав одну привітальну телеграму. Я вибачився перед нею, кажучи, що ми маємо двох дуже здібних, на ділі блискучих майстрів церемонії, д-ра Юліяна Куляса та проф. Петра Стерча, які радо виконають це завдання. Вона ображено відійшла від мене, кажучи: „Значить ти не хочеш зробити цього для Лева!"

Як тільки д-р Добрянський ввійшов до приймальної залі, до нього негайно підступила пані Юлія та, очевидно, поінформувала про нашу розмову. Тоді д-р Добрянський підійшов до мене, кажучи: „Слухай, Іване, я хотів би, щоб ти на бенкеті прочитав телеграму від Буша" (тоді республіканського кандидата на віцепрезидента). Він продовжував: „Я прочитаю телеграму від Регена, а ти, як український республіканець число два, бувши головою крайового комітету 'Українці за Регена і Буша', повинен прочитати телеграму від Буша". З деяким ваганням, але мавши завжди теплі почування до д-ра Добрянського, я взяв від нього телеграму і поклав її в кишеню, кажучи: „Добре!"

Я завважив, що д-р Добрянський, відійшовши від мене, пішов туди, де стояв Ігнат Білинський, розмовляючи з майстрами церемонії та іншими. Я бачив, як говорив д-р Добрянський, говорив д-р Куляс і говорив І. Білинський, наголошуючи свої твердження відповідними рухами рук.

Д-р Добрянський прийшов знову до мене та просив, щоб я повернув йому телеграму від Буша, яку він мені передав. „Чому?" — спитав я. „Бо вони не хочуть, щоб ти її читав", — сказав він. Я повернув телеграму доброму Докторові та, поклавши свою праву руку на його ліве плече, сказав: „Докторе, слухай дальше Іга". „Ігом" називають Ігната Білинського його приятелі — ну й деякі вороги. Я обернувся і ображений відійшов від Доктора.

Опісля мені потвердили, що коли д-р Добрянський звернувся до майстрів церемонії, щоб вони представили Івана Флиса, який прочитає телеграму від Буша, д-р Куляс зголосився на добровільця, кажучи, що він знає досить про мене, щоб мене відповідно представити.

Пан Білинський не хотів того слухати. Флис не сміє бути допущений близько до голосника протягом цілого бенкету. І Доктор був змушений понизливо передати це Іванові О. Флисові та взяти від нього назад телеграму, передану йому раніше для відчитання. Я не згадую про цей випадок тому, що я почуваюся покривдженим. Я з приємністю виконував ролю майстра церемонії на бенкетах більше разів, ніж ми з вами маємо пальців на наших руках. Про випадок згадую тільки на те, щоб показати хто потягає за мотузок в кожній стадії Конгресу.

(Продовження буде)

В подяці Всевишньому, що дозволив мені прожити щасливо сімдесят років, складаю 100 дол. (сто) на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД „ЦЕРКВА в ПОТРЕБІ"

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА з дружиною МАРІЄЮ

Філія Українського Католицького Університету в Чікаґо, Ілл.

влаштовує

ВІДЗНАЧЕННЯ ПРАЗНИКА СВ. КЛИМЕНТА

Патрона Українського Католицького Університету

що відбудеться

в днях 6-7 грудня 1980 року

ПРОГРАМА:

6-го грудня (субота) — ВЕЧІРНЯ, о год. 5-ій, в соборі св. Володимира й Ольги, опісля (год. 6-та) в авдиторії собору — ВЕЧЕРЯ і ДОПОВІДЬ о. РОБЕРТА ТАФТА, професора Орієнтального Інституту в Римі, на тему **„Літургічні традиції старої Руси-України"**. Буде також коротка музична частина.

7-го грудня (неділя) — год. 9-та ранку: СОБОРНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ в соборі св. Володимира й Ольги.

щиро запрошуємо на ці святкування. Вступ на вечерю і доповідь 10 дол., від студіюючої молоді — 5 дол.

ДИРЕКЦІЯ

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Курс виготовлення

ТРАДИЦІЙНИХ ПРИКРАС

на ялинку

ДЛЯ МОЛОДІ і ДОРОСЛИХ

відбуватимуться

в днях 6-го, 7-го, 14-го, 20-го і 21-го грудня 1980 р. в годинах 2-4 по пол.

в Українському Музеї

203 Second Avenue, New York, N.Y. Tel.: (212) 228-0110

Вступ: не-члени — $3.50, члени — $3.00, студенти і пенсіонери — $2.75, діти даром до 16-го року життя.

Прихильники АБН в Америці (ПАБНА)

спільно

з Товариством Української Студіюючої Молоді ТУСМ

влаштовують

в четвер, 11-го грудня 1980 р., о год. 7-ій веч. в залі Дому Визвольного Фронту в Ню Йорку

136 Друга Авеню

ДИСКУСІЙНИЙ ВЕЧІР

на якому виступлять:

п-ні мґр СЛАВА СТЕЦЬКО — на тему „Акції АБН в Мадриді"

і п. ЧАРЛЬС АНДРІЯНСЬКИЙ на тему „За поглиблення співпраці народів, членів АБН".

Вступ — добровільні датки.

Проситься всю Українську Громаду до участи.

Управи ПАБНА і ТУСМ

Видавничий Комітет Пропам'ятної Книги Гімназії Сестер Василіянок у Львові

ЗАКЛИК ДО КОЛИШНІХ УЧЕНИЦЬ ГІМНАЗІЇ СС ВАСИЛІЯНОК У ЛЬВОВІ ТА ВСІХ ГРОМАДЯН, ХТО ЗАЦІКАВЛЕНИЙ ПРОПАМ'ЯТНОЮ КНИГОЮ

Багато часу, праці і посвяти приклали члени Комітету до появи цієї книги. Та найбільше часу й редакторського знання приклав д-р Василь Лев, головний редактор Книги. Підкреслюють це рецензенти Книги в своїх цінних відгуках на появу і цим заохочують до набуття її з огляду на цікавий зміст і численні світлини, що збагачують зміст Книги та історію гімназії СС Василіянок у Львові. Не маючи адрес усіх колишніх учениць гімназії, які бажали б набути цінну, історичної вартости пам'ятку про нашу школу, а Шановних Громадян, що бажали б набути цю Книгу, як цінний різдвяний подарунок, просимо ласкаво звертатися до тов. Олі Боби на адресу:

Mrs. Olha Boba, 267 Elsmere Pl., Fort Lee, N. J. 07024. Tel.: (201) 947-2876.

Апелюємо теж до наших Товаришок-зв'язкових переслати нам адреси тих товаришок, які ще не отримали Книги.

Маємо також прегарні світлини з нашого другого з'їзду на Союзівці, 6-7 червня ц. р. Охочих набути їх прохаємо вислати $5.00 за велику знімку, а $1.00 за малу. Апелюємо теж до Товаришок, що робили гуртові, клясові знімки під час другого з'їзду, надіслати їх на адресу Степанії Бернадин з метою помістити їх у додатковій книжечці, над якою працює редакційна колеґія. Після використання світлини повернемо.

З дружнім, товариським привітом!

Степанія Бернадин
голова Видавн. комітету
104 E. Aster Rd.
Wildwood Crest, N. J. 08260
Tel.: (1-609) 522-7467

„Все, що я хочу на Різдво — це миску зупи"

Кільканадцять років тому в цьому часі року була популярною пісню: „Все, що я хочу на Різдво — це два передні зуби". Правдоподібно, співала мала дитина, яка хотіла мати приємні Різдвяні Свята без шепелявлення, бо мала прогалину між зубами, бо випали два дитячі (молочні) зуби.

Розуміється, що втрата перших дитячих зубів — це природне явище, навіть якщо дитина добре відживлювана, добре вбрана та в добрій опіці, як це має місце в Америці. Однак, мало українських людей тут в Америці здають собі справу є того, що багато українських дітей в Південній Америці не тільки природно тратять зуби, але позбавлені необхідної поживи, дентистичної медичної опіки та одягу, щоб мати хоч мінімальні засоби до життя.

У Південній Америці так багато вбогих дітей, що вони воліли б заспокоїти біль голоду й не звертали б увагу на втрату двох передніх зубів. Якщо б ці українські діти в Південній Америці були у співочому настрої, то вони, правдоподібно, заспівали б такий рефрен: „Все, що я хочу на Різдво, це миску зупи".

Тепер пора року, коли кожний з нас починає думати про своїх рідних і приятелів, щоб висловити свої почування і любов через святочні подарунки. Немає сумніву, що більшість із нас буде мати змогу бути на Службі Божій, а пізніше, повернувшись до вигідного помешкання, спожити прекрасний і смачний обід, обміняється з родиною чи приятелями подарунками й мати приємний і щасливий день.

Якими ж відмінними будуть Різдвяні Свята для багатьох українських родин у Латинській Америці. Там щасливими будуть ті, які одержуть якусь страву від сестер-монахинь чи місіонарів, які йдуть на дороги і на роздоріжжя, шукаючи бідних і обездолених українських дітей та їхні родини. Вони потребуватимуть нашої допомоги.

Українське Місійне Товариство двічі на рік звертається за допомогою для бідних на місіях, принаймеше під час Свят. Відгомін на ці наші заклики в минулому був слабий або незначний. Це велике розчарування, якщо взяти до уваги, скільки тисяч українців після Другої світової війни, які тепер живуть в Америці, одержали допомоги. Багато з них забули, скільки вони одержали допомоги, коли так дуже її потребували.

Треба, однак, сказати, що багато окремих людей, парафій та організацій виявили постійну журбу за потребуючих українців у Південній Америці. Парафії в Ансонії, Брукліні, Боффало, Ню Гейвені і Стемфорді та пов'язані з ними організації, мають сталий плян, щоб допомагати Українським Місіям.

Останньо Лицарі Колюмба ім. св. Йосафата у Вашінгтоні приобіцяли підтримувати Місії в Південній Америці. Чи не може кожна українська організація, кожна особа взяти собі добрий приклад із тих організацій чи одиниць та зробити кожнорічно дар для потребуючих братів-українців в місійних країнах? Ви можете! Ви повинні! Подумайте тільки про цю фразу: „Все, що я хочу на Різдво — це миску зупи" і сердечно відгукніться.

Чеки слід виписувати на Українські Католицькі Місії: Ukrainian Catholic Mission Society, 195 Glenbrook Rd., Stamford, Conn. 06902

о. шамб. Степан Хрепта

ШКОЛА УКРАЇНСЬКОГО ТАНКУ ПРАЦЮЄ

Пассейк, Н. Дж. — Школа українського танку під керівництвом Миколи Жуковина і Романа Строцького вже відкрила свою діяльність і проби будуть проводитись кожної п'ятниці о год. 7-ій вечора в залі української школи св. Миколая при 212 Президент вулиця у Пассейку. За інформаціями слід телефонувати на число: (201) 546-5015.

Д-р Ліда Тимяк-Карійон

повідомляє про

ВІДКРИТТЯ СВОЄЇ КЛІНІКИ ОЧНОЇ ХІРУРГІЇ (ОФТАЛЬМОЛОҐІЇ)

Адреса:

THE COUNTRYSIDE EYE CLINIC
Criterium Center — Suite 310
3277 U.S. Hwy 19 North
Clearwater, Florida 33519

Години прийнять за домовленням.

Office tel.: (813) 785-4419

Дирекція Філії Українського Католицького Університету в Чікаґо, Ілл.

влаштовує

ПУБЛІЧНУ АКАДЕМІЧНУ ДОПОВІДЬ

Проф. ЛЕВА ШАНКОВСЬКОГО

з ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па., на тему:

ПОЧАТКИ ХРИСТИЯНІЗАЦІЇ в УКРАЇНІ

Доповідь відбудеться

в приміщенні Філії УКУ в Чікаґо, Ілл. при 2305 Вест Суперіор вул.

в п'ятницю, 12-го грудня 1980 р., о год. 7-ій веч.

Після доповіді — дискусія.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР СТЕЙТУ Південної Дакоти Марк Меєргенрі оприлюднив скаргу проти виборчого коміттеу сен. Джорджа МекҐоверна, який, мовляв, у передвиборчому процесі займався нелегальним підкупством виборців, обіцяючи їм всяку підтримку у випадку його перемоги. На запитання кореспондентів стейтовий прокуратор заявив, що „це є кримінальна, а не політична справа, як її стараються пояснювати приятелі сенатора". Як відомо, сен. МекҐоверн програв вибори 4-го листопада в користь Джеймса Абднора.

НЕНСІ РЕҐЕН, ДРУЖИНА НОВООБРАНОГО президента заявила, що жадне з чотирьох їхніх дітей не переноситиметься разом з батьками до Білого Дому, тому, що вони живуть своїм життям і працюють по своїх зацікавленнях. Наймолодший 22-річний син Реґена недавно одружився в Ню Йорку з 29-річною Дорою Палмієрі.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов у дні 8-го грудня 1979 року у Вічність після довгої й тяжкої недуги Наш Найдорожчий і ніколи Незабутній Муж, Батько, Зять і Шваґер

бл. п.

Інж. ЄВГЕН ЧОРНІЙ

залишаючи по Собі невилічимий біль і смуток.

І в тому тяжкому горю — так під час недуги Покійного, як і після Його смерти — зазнали ми від наших рідних, приятелів та знайомих так багато виявів співчуття, розради та моральної піддержки в нашому горю, що й годі нам найти слів, щоб висказати нашу найщирішу подяку за те все...

У першій мірі ми з глибини душі висказуємо нашу найсердечнішу подяку всім тим, що не забули про Покійного в часі його недуги і відвідували Його в лічниці. Зокрема ми не маємо слів подяки для Впр. о. шамбеляна д-ра Василя Федаша, що не жалів ні часу, ні труду, й так часто заходив до Покійного в лічницю, несучи туди Йому духовну поміч, уділивши Йому вкінці Найсвятіші Тайни на дорогу до Вічности, а після Його смерти взяв участь у всіх похоронних відправах, панахидах та Службі Божій в церкві св. Юра в Ню Йорку, а вкінці у відпровадженні Його Тлінних Останків на кладовище та складенні в могилу на вічний спочинок.

Наша найщиріша подяка для Впр. оо. Василіян із церкви св. Юра, що зайнялися похоронами Покійного, зокрема для Впр. о. ігумена й пароха д-ра Володимира Ґавліча, ЧСВВ, за участь в похороні й Службі Божій і так щире прощання Покійного в церкві св. Юра, Впр. о. Лаврентієві Лавринюкові, ЧСВВ, за участь у Панахиді, а Впр. о. Тарасові Прокопів, ЧСВВ, за відпровадження Тлінних Останків на кладовище та запечатання гробу;

Ми невимовно вдячні також Впр. о. монсеньйорові Петрові Федорчукові, пароховій церкви св. Михаїла в Йонкерсі та нашому дорогому землякові Впр. о. Христофорові Войтині, ЧСВВ, пароховій церкви Чесного Хреста в Асторії за їхню ласкаву участь у Панахиді.

Ми не находимо слів подяки Вп. д-рові Олегові Соханові, що в тих так тяжких для нас хвилинах віднісся до нас як до найрідніших, а зокрема як диригент постарався про хоровий спів під час Панахид, похорону, Служби Божої в церкві св. Юра в Ню Йорку, а навіть на кладовищі, через що той сумний похоронний обряд вийшов так дуже зворушливий та урочистий. Ніколи - ніколи ми не в силі того забути.

Наша безмежна подяка для всіх Вп. Пань і Панів членів Хору церкви св. Михаїла в Йонкерсі, що не пожаліли ні часу, ні труду й прибули до Ню Йорку, щоб взяти участь у похоронних відправах, як також Вп. Панам членам Українського Хору „Думка", що своїм жалібним співом вшанували пам'ять Покійного.

Не забули в тій сумній хвилині Покійного і його товариші по зброї, прибули на Панахиду із прапором Братства кол. Вояків І-ої Дивізії УНА, щоб віддати останній салют своєму Побратимові та попрощати Його на далеку дорогу у Вічність. Наша безмежна подяка за те.

Складаємо нашу глибоку подяку усім тим, що так під час Панахиди, як і під час поминок висказали слово прощання для Покійного, а для нас, що остали у глибокому смутку, слова співчуття й розради, а саме Вп. п. д-рові Василеві Палідворові, Вп. п. полковникові Михайлові Ліщинському, Вп. п. Ігореві Раковському, Вп. п. Романові Кобринові, Вп. п. Миколі Турецькому, Вп. п. ред. Михайлові Клецорові, який не жалів труду, щоб разом із своєю дружиною прибути на похорони із Канади, та Вп. п. мец. Романові Гуглевичеві — які прощали Покійного від побратимів по зброї, зокрема від колишніх Вояків 1-ої Дивізії УНА та українських комбатантів взагалі, від товаришів праці, від членів УНС та Українського Хору „Думка", від приятелів, знайомих, української громади та цілої нашої родини.

Ми взагалі безмежно вдячні для усіх, що так під час хвороби, чи після смерти Покійного вчинили щонебудь доброго для Нашого Найдорожчого Мужа, Батька, Зятя та Шваґра, як також і для нас, що після Його смерти остали в глибокому смутку й болю. Ми безмежно вдячні усім за участь в похоронах, за їхні молитви чи жертви на Служби Божі за спокій душі Покійного, за їхні жертви в пам'ять Покійного на Патріярший Фонд, на Фонд Виховання нових священиків та на інші цілі, за їхні квіти та вінці на домовину Покійного та за всі вияви співчуття...

Зокрема ще дякуємо Вп. п. Ірені Мокрівській, що привезла грудку землі із рідної України, яку з домовиною вложено до гробу.

За все, за все — наша найщиріша подяка.

Хай Всевишній обдарує Вас Усіх щедрими ласками й щедротами, а Нашому Найдорожчому Геньові хай буде

Вічная Пам'ять!

Важким горем прибиті:

Люба — дружина,
Корнило й Денис — сини,
д-р Остап та Зеновія Баран — тесті,
д-р Андрій Баран з дружиною Єлисаветою — шваґер

БАГАТО РЕСПУБЛІКАНЦІВ, членів Палати Репрезентантів, скептично ставляться до заяви теперішнього спікера Тіп О'Ніла, що він, мовляв, буде тісно співпрацювати з адміністрацією президента Роналда Реґена. Республіканці думають, що О'Ніл є противником скорочення витрат уряду і зменшення податків, чого ввесь час домагається Роналд Реґен, і що він відтягатиме схвалення цієї справи в Конґресі аж до Дня Праці в 1981 році, щоб таким способом зменшити заслуги республіканців у цій справі.

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. проф. д-ра

ЯРОСЛАВА ГИНИЛЕВИЧА

довголітнього голови Української Медично-Харитативної Служби

складаємо 250.00 долярів

на Українську Медично-Харитативну Службу в Мюнхені.

Мавнтенсайд, Н. Дж. **МІСЬКО і ЛЯЛЯ ГУКИ**

Управа УВАН у США

висловлює глибоке співчуття дійсному членові Академії

НАТАЛІ ОСАДЧІЙ-ЯНАТІ

з приводу смерти її Дочки

МАРІЯНИ ЯНАТИ

Яка упокоїлась 2-го грудня 1980 р. в Ню Йорку.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

Дорогого СТРИЙКА і ВУЙКА

бл. п.

ЗИНОВІЯ ТУРКЕВИЧА

нар. 1904 р., який помер у Львові, 19-го жовтня 1980 року.

залишивши у смутку:

дружину — ІВАННУ
та дітей — БОГДАНА й АНІЗІЮ
і сестру — ІРЕНУ МАРТИНЕЦЬ (в Канаді)

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в неділю, 7-го грудня 1980 р., о 11-ій год. ранку, в церкві св. Михаїла у Вунсакет, Р. Ай.

та в неділю, 14-го грудня 1980 р., о год. 11-ій ранку, в церкві Св. Родини, Вашінґтон, Д. К.

Братанка — ТАЇСА КУЗЬМА
Братанок — РОМАН ТУРКЕВИЧ
Сестрінок — ЛЕВ МАРТИНЕЦЬ
Сестрінки:
СТЕФАНІЯ ПОГОРЕЦЬКА
ЗОЯ ЛІСОВСЬКА-НИЖАНКІВСЬКА
СВЯТОСЛАВА ФИЛІП
та Сестрінки в Україні з родинами

Подаємо до відома,
що дня 2-го грудня 1980 року,
по довгій і тяжкій недузі, померла,

наша Найдорожча

МАМА, ДОЧКА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

МАРІЯНА ЯНАТА

на 66-му році життя,

залишаючи у смутку:

88-річну маму — НАТАЛІЮ ОСАДЧУ-ЯНАТУ
доньку — ЛЕСЮ
УНУКІВ і ПРАВНУКІВ

ПАНАХИДА відбудеться в похоронному заведенню П. Яреми, у п'ятницю, 5-го грудня 1980 р., о год. 6-ій веч.

ПОХОРОН в суботу, 6-го грудня 1980 р., о год. 12-ій дня, на цвинтарі Нова Кубань. Bona Vista N.J.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 2-го грудня 1980 року, після тяжкої недуги, відійшла у Вічність,

наша Найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п. ЕВГЕНІЯ ПОГОРЕЦЬКА-КУЛЬПАКА

нар. 1908 р. в Язлівцях, Зах. Україна.

ПАНАХИДА у четвер, 4-го грудня 1980 р., о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні Senko Funeral, Hempstead, N.Y.

ПОХОРОН у п'ятницю, 5-го грудня 1980 р., до церкви св. Володимира, 9:30 ранку, а опісля на український цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

донька — ІВАННА СОЛТИС з мужем ЮРІЄМ
син — ОСТАП ПОГОРЕЦЬКИЙ з дружиною ВІРОЮ
внуки — ЛІДА, АНДРІЙКА, ДАНИЛО й ІВАНКА

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого Найдорожчого й Незабутнього

МУЖА, БАТЬКА, ЗЯТЯ й ШВАҐРА

бл. п.

Інж. ЄВГЕНА ЧОРНІЯ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві св. Михаїла в Йонкерсі — в дні 8-го грудня 1980 р., о год. 8:30 ранку,

та

в церкві св. Юра в Ню Йорку — в дні 13-го грудня 1980 року, о год. 7-ій вечора.

Рідних, Приятелів та Знайомих — просимо згадати Покійного в їхніх молитвах.

ЛЮБА — дружина
КОРНИЛО й ДЕНИС — сини
д-р ОСТАП й ЗЕНОВІЯ БАРАНИ — тесті
д-р АНДРІЙ БАРАН з дружиною ЄЛИСАВЕТОЮ — шваґер

Одружіння...

(Продовження зі стор. 2)

— Поїхали ми на Союзівку тільки двічі. І за другим разом, Микиті повезло й заклювало. Не одружився він з Дусею, але зустрів своє перше подружнє щастя з Оксаною. Бідною, як церковна миш, але красунею, що й очей від неї не одведеш...

— Сьогодні я уперше відвідав цих „підтоптаних молодят" у їхній власній хаті, що її у шлюбному подарунку, купив Микита Оксані. Якось ненароком я зайшов до кухні, — глип... А там два важко-каліброві, запорізькі казани, що ними, мій дружище відкочував своє „борщово-голубцеве парубоцтво", стоять на почотному місці. Вони із нержавної сталі, виполіровані, мерехтять і, начебто посміхаються... Я використав нагоду, коли ми тільки були вдвох у кухні й питаю:

— Чому, ти, не викинеш до біса, цих двох, твоїх горезвісних і капосних казанів?

— Що, викинути?... Нізащо у світі!... Правду сказавши, то я уже мав декілька дуже гострих суперечок через ці мої казани.

— Чому якраз через казани?..

— Не подобаються вони Оксані. Дуже вона їх таки не злюбила. А вчора, Максиме, то Оксана поставила справу рубом: — Або, ти, мовляв, Микито, викинеш із нашої модерно влаштованої кухні ці остогидливі банячиська, або... ми розходимося...

— І, якже ж ти сприйняв, цю дійсно местницьку загрозу?

— У відповідь, Микита підійшов до казанів і погладив їх злегенька рукою. Вони залишуться у цій хаті, як два „символи моєї кавалерської вольности"...

А зрештою, хто всилі збагнути жіночу таємничу химерність. Ануж Оксана, може таки і насправді покине?.. То тоді, вони, оці мої довголітні і вірні друзі-казани, знову мені, самітникові, пригодяться.

Про нові...

(Продовження зі стор. 2)

те, щоб хоч трохи пізнати цього поета, який в боротьбі проти московського деспотизму подібний до Т. Шевченка. Різниця тільки та, що Тарас терпів за волю України сам, а Караванський мучився разом із дружиною, яку Москва також переслідувала. В поезії „Я і ти" читаємо:

Я і ти — нестерта пляма крови,
Людоловства сором і ганьба,
Я і ти — неприспана ще совість
І ненависть до катів раба.

Подружжя Караванських — „це серпом підтятий колос, це — врага незмитий гріх".

Автор уміє бути ніжним, він у „Колисковій", присвяченій Ю. Шухевичу в день народження сина Ромчика, співає колискову:

Спи, дитино, люлі — люлі,
І не мруж свій вид.
То свистять у лісі кулі,
Де ходив твій дід.

Поети думають, щоб вишукати якнайштудерніші рими, сам Караванський у в'язниці укладав український словник рим, але ми бачимо в його ж поезії, що найлегші дієслівні рими можуть зворушувати душі читачів.

Волі не мати?
Правди не знати?
Думать не сміти?
Краще згоріти!
І запалити
Тих, хто забув про святі заповіти!

„Хто душею раб, не буде вільний!"

Хто цікавиться долею України, хто бажає Україні волі, хто хоче пізнати, як український поет своїм словом бореться за волю для свого народу, нехай читає збірку поезій Святослава Караванського „Сутичка з тайфуном", де знайде такі слова:

Коли ти хочеш бути вільний,
Затям, що воля мила всім;
Якщо у тебе брат — невільник,
Ти й сам невільник разом з ним.

Та вертаймось до поезій С. Караванського, між якими є переклади — найбільше з Шекспіра (14 сонетів) і по одному перекладі з Шеллі, Солженіцина, Бирнса і Маккея Кіплінга і Байрона (два переклади).

Читаючи поезії В. Караванського, кріпнемо в надії, що таки колись мусить скінчитися та неволя в якій страждає тепер український народ та інші народи.

Жити й не знати, що край твій в неволі?
Жити й пишатися рабством своїм?
Бути байдужим до сліз та до болів?
Стати незрячим, глухим та німим?
Жити без гідної плати за працю?
Жити й коритися волі нікчем?
Жити в халупах і зводить палаци?
Жити у шлюбах і бути вдівцем?
Житя і скніти?
Краще згоріти!
Краще, ніж жити і гнити живцем!

У поезії „Молитва" читаємо таке закінчення:

Кличте!
Будіть!
Зривайте до бою
З чадом смертельним розпуки німої!

Зустріч із головою ССУК І.Кушпетою у Тандер Бей

Старанням управи філії ССУК в Тандер Бей, в суботу, 8-го листопада ц.р. в Домі УНО, відбулася громадська зустріч з Іванною Кушпетою, головою Централі Суспільною Служби Українців Канади, яка була вибрана на чергові три роки на 7-му Крайовому З'їзді ССУК, що відбувся 11-го і 12-го жовтня ц.р. у Вінніпеґу.

Відкрив зустріч О.Петришин, голова місцевої філії ССУК, який привітав гостю і всіх учасників та після короткого преставлення попросив її до слова.

У своїй цікавій доповіді на тему "Суспільна Служба Українців Канади і її завдання" прелеґентка належно познайомила слухачів, чому з ініціятиви Централі КУК в часі Другої світової війни покликано до життя харитативну установу—Фонд Допомоги Українців Канади, а опісля, коли обставини щодо харитативних потреб змінилися, в 1962 року на місце Фонду Допомоги була зорганізована Суспільна Служба Українців Канади, що поставила перед собою ширші завдання—крім допомоги українцям за океаном, нести інтесивну допомогу місцевим потребуючим українцям. У Канади є чимало різних урядових установ у ділянці суспільної опіки, однак, у більшості наші земляки ними не користуються з причин незнання мови. Тому конечно, щоб кожна філія Суспільної Служби подбала про зорганізування бюра порад.

Дальше головне завдання Суспільної Служби—це допомога потребуючим українцям поза межами Канади. Потрібно, щоб в цю акцію включилися усі українські організації, українські церкви та все українське громадянство. Своїми пожертвами ми можемо принести потрібну допомогу нашим братам, які не лише живуть у багато гірших умовинах, але переслідувані на рідній землі.

У цій, власне, цілі при суспільмій Службі створено фонд „Поміч Україні", який треба поширити і розбудувати, бо число тих, які очікують нашої помочі, зростає. Тому ми не повинні складати рук, але доложити всіх зусиль, щоб притягнути всіх, а зокрема українську молодь, до співпраці для продовження і дальшої розбудови української харитативної організації.

Пам'ятаймом що наше головне завдання— це допомога потребуючим, опіка покривджених і моральна допомога психічно заломаним. Щоб це виконати, нам потрібна відповідна управа, яка в першій мірі мала б своєю ціллю доброзичливість і внутрішню потребу допомагати іншим. Ми мусимо подбати, щоб добре зорганізована Суспільна Служба була доступна для всіх українців, без огляду на їх переконання.

Сьогодні ССУК являється поважною і добре зорганізованою установою, яка діє за посередництвом своїх філій по різних містах Канади, там де є поважніші скупчення українського поселення. Централя ССУК, осідок якої у Торонто, входить у склад Централі КУК, а її філії тісно пов'язані з місцевими відділами КУК. Наше добре взаємовідношення, наша співпраця і всестороння підтримка української громади допоможе усім нам до посвяти і витривалости у дальшій шляхетній і корисній праці.

Доповідь викликала у слухачів велике зацікавлення, доказом чого були різні питання до прелеґентки. Після відповідей на питання присутні висловлювали різні свої побажання, які в меншій чи більшій мірі заслуговували на окрему увагу чи примінення в майбутній праці Суспільної Служби Українців Канади.

Хоч погода того дня була дуже несприятлива, все ж таки на зустріч прибуло поважне число осіб, щоб познайомитися з головою Головної Управи ССУК і прослухати доповідь.

Закриваючи цю зустріч, голова філії О.Петришин під рясні оплески присутніх висловив гості в імені управи філії і всіх слухачів щиру подяку за виголошення доповіді та за труд, коли взяти під увагу поважну віддаль подорожування.

Для доповнення варто згадати, що з нагоди свого побуту в Тандер Бей, голова Централі ССУК І.Кушпета мала інтерв'ю на українській радіопрограмі відділу КУК, як також на українській телевізійній програмі, яку веде о. Роман Ганкевич. Чергового дня, в неділю, вона була на Службі Божій в українській католицькій церкві Преображення Господнього, а по полудні взяла участь у засіданні управи філії Суспільної Служби і опісля у спільному обіді, чим закінчила дводенну програну своєї успішної організаційної поїздки.

Ол. Петришин

У Парижі помер старшина УГА Осип Мельникович

Хоружний УГА Осип Мельникович

Четар артилерії Української Галицької Армії Осип Мельникович помер у Парижі 16-го серпня, в суботу, на 87-му році свого трулюбного життя.

Народився він 12-го березня 1893 року в селі Височанка, повіт Станиславів. Ходив до української гімназії в Станиславові. В часі Першої світової війни служив при 31-му гарматному полку польової артилерії і брав участь у боях на російському та італійському фронтах.

По розпаді Австро-угорської монархії в жовтні 1918 року, О. Мельникович 1-го листопада 1918 року вступив до рідного війська і по роззброєнні австрійської батерії в Старому Селі під Львовом прибув один з перших з тією батерією до Львова і з нею тримав бойовий фронт на горі св. Яцка і на Ялівці.

В половині грудня 1918 року св.п. О.Мельникович на приказ полковника Дмитра Вітовського виїхав до Золочева і тут у гарматному Коші разом з комендантом гарматного Коша сотником Лещієм зорганізував три батерії. Команду над однією такою батерією обняв поручник Давид, а комендантом другої батерії став хорунжий св.п. Осип Мельникович.

Ці обидві батерії Начальна Команда УГА приділила до бойової групи „Північ". В часі організації УГА в січні 1919 року з цієї гарматної групи „Північ" зорганізовано П'ятий гарматний полк, в рядах якого хорунжий Мельникович, піднесений розпорядком Державного Секретаріяту Військових Справ з дня 1-го березня 1919 року до ступеня четаря, перебув всю нашу визвольну боротьбу до кінця існування Української Галицької Армії.

За Збручем, у відомому „Чотирикутнику смерти" Осип Мельникович щасливо перебув двократно пошесть жахливого тифу. По підступному роззброєнні галицьких частин поляками в квітні 1920 року св.п. О.Мельникович потрапив до польського табору полонених у Тухолі на Помор'ї. Після цілорічного перебування у полоні повернувся до Станиславова і став технічним організатором „Маслосоюзу" спочатку в Галичині, а згодом на Волині.

В 1930 році св.п. Осип Мельникович виїхав до Франції і постійно жив у Парижі. Тут він включився до культурної праці українців у Франції. Від 1960 року був постійним головою Українського Християнського Руху та довголітнім головою Українського Центрального Громадського Комітету у Франції. Він також був щирим і відданим співпрацівником Української Енциклопедії. Осиротив дочку-одиначку Ліду, яка, ідучи слідами батька, бере дуже живу участь в українському жіночому русі в Парижі.

У п'ятницю, 22-го серпня цього року, в катедральному храмі св. Володимира Великого відправлено поминальну Богослужбу і того ж дня похоронено тлінні останки св.п. Осипа Мельниковича, вірного сина України і хороброго старшину славної і лицарської Української Галицької Армії.

Дмитро Микитюк,
колишній хорунжий УГА

„Червоне, — то любов, а чорне, — то журба..."

Показ українських реґіональних одягів, що його влаштував 82-ий Відділ СУА в Ню Йорку, в суботу, 15-го листопада 1980 р., мав особливе значення. Не був він пересувним показом експонатів, позичених в якомусь музеї, а був переглядом праці, зусиль і клопотань однієї жінки, в якої любов до мистецької вишивки й реґіональних одягів стала домінантою її трудолюбивого життя.

Тією жінкою є Олександра з Гафтковичів Крупа, з Гартфорду.

Містечко Городенка (в близькому сусідстві з Буковиною) було їй колискою, тому вона, надихана чарами отих реґіональних одягів, повезла в світ любов і журбу, вплетені чорними й червоними нитками в оту неповторну вишивку, що віддзеркалює гейби духовість нашого народу й душу жінки-вишивальниці.

В отих прекрасних сільських сорочках не тільки домашнє полотно і чиста вишивка без однієї помилки, в них — що хрестик, що якийсь стіб, то смуток і сльоза, то пісня, то чиєсь серце, чиясь любов, молитва, скарга й гірке сирітське безталання.

Тому то в збірці О. Крупи оригінальні жіночі одяги, включно з обгортками, запасками й пов'язками голови здебільша походять з таких околиць: Чернівці, (Буковина), Заліщики, Борщів і Городенка, по три, чотири зразки з кожної околиці, деякі сорочки 65-літні, а то й 125-літні, високої музейної вартости. Є теж у збірці прецінні зразки жіночого й чоловічого одягу Гуцульщини. Пані Олександра обіцяє показати в майбутньому серію весільних одягів тих же околиць. Вона вже об'їхала кільканадцять місцевостей із показом своєї унікальної колекції.

Окремо продемонстровано вартісні експонати з приватних збірок таких осіб, як: д-ра К. Рогозинського, Уляни Любович, Христини Соболь, Зірки Рудик, Ірини Коровицької, Л. Заклинської-Томаселлі і одяг молодої дівчини з Полісся, власність пластового гуртка „Змійки" в Ню Йорку.

У другій частині показу продемонстровано ряд блюзок, комплектів, суконок денних і вечірніх, та нагорток, у яких примінено вишивку як декоративний елемент одягу.

Були там узори — сокальські, буковинські, бойківські, чернігівські, київський виноград, із застосуванням різної техніки вишивання (хрестики, гладь, вирізування і т.п.).

На особливу увагу й шану заслуговують ті пані, які знаходять час і охоту проєктувати й вишивати саме тепер, коли того часу так мало, і тільки велика любов і пієтизм до української вишивки та охота передати її нащадкам заставляють оті втомлені очі й руки виводити голкою красу вишивкового орнаменту.

Отими неструдженими бджілками на показі були: Олександра Крупа, Ляриса Зелик, Ольга Трачук, Мирослава Савчак, Іванна Клим, Зіна Раковська, Зірка Рудик.

Моделювали одяги такі студентки: Аня Богачевська, Люба Вижницька, Леся Галів, Ліда Гошовська, Хризанта Гуглевич, Ксеня Зелик, Софійка Зелик, Катруся Леонард, Зірка Маєвська, Варка Перейма, Христя Перейма, Адя Роговська, Ляриса Стасів, Галя Худик й маленька гуцулочка, внучка О. Качмарської.

Моделювали одяги також студенти: Марко Рудик, Петро Рудик, Андрій Бідяк та Андрій Дармограй. А вечірні сукні моделювала Зірка Рудик.

Оцей унікальний показ зорганізувала й була його душею Іванна Клим, минулорічна голова 82-го Відділу СУА.

Відкривала імпрезу д-р Ірина Крамарчук у заступстві перешкодженої голови Надії Попель.

Першу частину показу (реґіональні одяги) фахово пояснювала Зірка Рудик з Гартфорду, другу частину — примінення вишивки до сучасного одягу, з легкістю і дотепом вела Ірина Іванчишин, пояснення вишивок давала О. Качмарська.

Фортепіяновий супровід — Л. Котлярчук. Добірним буфетом завідувала Мирослава Савчак.

Збіркою реґіональних одягів Олександри Крупи з Гартфорду варто поцікавитися кураторам наших музеїв.

Іванна Савицька

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН КАЦУБА, член УНС Відд. 270 св. Івана Хрестителя в Джерзі Ситі, помер 15 серпня 1980 р. на 69-му р. життя. Нар. 1911 р. в Україні; членом УНС став 1949 р. Залишив у смутку сина Василя і сестру Катерину. Похорон відбувся 18 серпня 1980 р. на цвинтарі Голі Крос в Н. Арлінґтон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Стефан Островський, секр.

ЕДВАРД КОНИК, член УНС Відд. 57 свв. Петра і Павла в Коговс помер на 80-му р. життя. Нар. 1900 р. в Україні; членом УНС став у 1937 р. Залишив у смутку дочку Розалію Назар. Похорон відбувся 11-го серпня 1980 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла у Вотерфорд.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Савків, секр.

ТЕОДОР ПАВЛИНА, член УНС Відд. 70 Т-ва Укр. Прогресивний Клюб, помер 26 серпня 1980 р. на 93-му р. життя. Нар. 1887 р. в Україні; членом УНС став 1924 р. Залишив у смутку сина Петра і доньку Катерину. Похорон відбувся на цвинтарі Голі Крос в Арлінґтон.

Вічна Йому Пам'ять!
Микола Шеремета, секр.

КІЯНКА ІВАН, член УНС Відд. 317 Т-ва Запорозька Січ в Сиракюзах, помер 1 серпня 1980 р. на 71-му р. життя. Нар. 1909 р. у Вілмінґтоні, Дел.; членом УНС став у 1940 р. Залишив у смутку дружину Тересу, сина Івана мол., дочки: Елеонору, Іванну, Вірджінію, Христину, 22 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Сиракюзах.

Вічна Йому Пам"ять!
Микола Велич, секр.

МИХАЙЛО СИДОР, член УНС Відд. 287 Т-ва Сини України в Джерзі Ситі, Н. Дж., помер 15 серпня 1980 р. на 70-му р. життя. Нар. 1910 р. в Теребовка, Сх. Галичина; членом УНС став 1943 р. Залишив у смутку дружину Віолу. Похорон відбувся на цвинтарі Мт. Олівет в Ню Йорку.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Ясінський, секр.

ОСИП ДМИТРИШИН, член УНС Відд. 385 Запорозька Січ в Міннеаполіс, помер 20 жовтня 1980 р. на 79-му р. життя. Нар. 1902 р. в Перемишлі; Україна; членом УНС став у 1949 р. Залишив у смутку сина Богдана, 2 внуків, брата о. канцлера С. Дмитришина і багато приятелів. Похорон відбувся 23 жовтня 1980 р. на цвинтарі св. Антона в Міннеаполісі.

Вічна Йому Пам'ять!
Яр Карпяк, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 12-го ГРУДНЯ 1980 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відд., о год. 7-ій веч., в залі УНДому в Ірвінґтоні. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Ю. Баранюк, фін. секр.

СУБОТА, 13-го ГРУДНЯ 1980 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 270 Відд., о год. 6-ій веч. в УНДомі. На порядку: звіти фінансові, організаційні, збирання чл. вкладок та інші важні справи. Вкладки можна посилати поштою на адресу фін. секр. — S. Ostrovsky, 29 Lexington Ave., Jersey City, N.J. 07304. Tel.: 432-2983.

НЕДІЛЯ, 14-го ГРУДНЯ 1980 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці 36-ий Відд., о год. 1:30 по пол., в кафетерії школи св. Йосафата при 940 Рідж Ровд Іст у Рочестері. Проситься всіх членок взяти участь у зборах та вирівняти належні вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

НЕДІЛЯ, 21-го ГРУДНЯ 1980 р.

ДЕТРОЙТ, Міч. Річні загальні збори Б-ва св. о. Николая 175 Відд., о год. 1:30 по пол., в залі УНДому при 4655 Мартін вул., із звичайним, порядком нарад. Усіх чл. запрошується до участи. — В. Папіж, гол., Я. Базюк, фін. секр., П. Семеґен, прот. секр.